

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU PODUZEĆA BLUESUN HOTELS & RESORTS

Vukelić, Ana

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:121010>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-14**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA
PRIMJERU PODUZEĆA BLUESUN HOTELS &
RESORTS**

Mentor:

izv.prof.dr.sc. Silvia Golem

Student:

Ana Vukelić

Split, rujan, 2020.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	4
1.1. Definicija problema istraživanja.....	4
1.2. Cilj rada.....	4
1.3. Metoda rada.....	5
1.4. Struktura rada.....	5
2. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	6
2.1. Zakonska regulativa.....	6
2.2. Pojam financijskih izvještaja.....	7
2.3. Vrste financijskih izvještaja.....	8
2.3.1. Izvještaj o financijskom položaju (bilanca).....	8
2.3.2. Račun dobiti i gubitka.....	9
2.3.3. Izvještaj o novčanim tokovima.....	10
2.3.4. Izvještaj o promjenama kapitala.....	11
2.3.5. Bilješke uz financijska izvješća.....	12
2.3.6. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.....	12
2.4. Analiza pokazatelja uspješnosti poslovanja.....	13
2.4.1. Pokazatelji likvidnosti.....	14
2.4.2. Pokazatelji ekonomičnosti.....	15
2.4.3. Pokazatelji aktivnosti.....	16
2.4.4. Pokazatelji profitabilnosti.....	17
3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA NA PRAKTIČNOM PRIMJERU KROZ PODUZEĆE BLUESUN HOTELS & RESORTS.....	18
3.1. Osnovne informacije o poduzeću Bluesun Hotels & Resorts.....	18
3.2. Horizontalna i vertikalna analiza bilance.....	19
3.2.1. Horizontalna analiza bilance.....	19
3.2.2. Vertikalna analiza bilance.....	23
3.3. Horizontalna i vertikalna analiza računa dobiti i gubitka.....	26
3.3.1. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka.....	27
3.3.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka.....	28
3.4. Financijski pokazatelji uspješnosti poslovanja na praktičnom primjeru.....	30
3.4.1. Pokazatelji likvidnosti.....	30
3.4.2. Pokazatelji ekonomičnosti.....	31
3.4.3. Pokazatelji aktivnosti.....	32

3.4.4. Pokazatelji profitabilnosti.....	34
4. ZAKLJUČAK.....	35
LITERATURA.....	36
POPIS TABLICA.....	38
SAŽETAK.....	39
SUMMARY.....	39

1. UVOD

Financijski izvještaji osiguravaju informacije iz kojih se može saznati sve o trenutnom stanju poduzeća, te o svim prednostima i nedostacima poslovanja poduzeća u određenom periodu. Budući da financijski izvještaji predstavljaju input za analizu poslovanja, radi njihove točnosti i sveobuhvatnosti informacija, potrebno je provesti pravilnu analizu pomoću različitih postupaka i metoda kako bi se stvorili podaci koji su značajni za poduzeće. Poslovni subjekti imaju obvezu izrade financijskih izvještaja svake godine, koje zatim objavljuju na web stranicama poduzeća kako bi zbog uvida u trenutno stanje poslovanja bili dostupni široj javnosti.

1.1. Definicija problema istraživanja

Problem istraživanja ovog završnog rada predstavlja godišnju financijsku analizu poslovanja poduzeća Bluesun Hotels & Resorts te analizu financijske stabilnosti i glavnih obilježja rezultata poslovanja. U radu će se koristiti godišnja financijska izvješća za razdoblje od 2017. do 2019. godine koja su javno dostupna na web stranicama poduzeća.

1.2. Cilj rada

Cilj rada je ocijeniti uspješnost i stabilnost poslovanja poduzeća Bluesun Hotels & Resorts te dati sveobuhvatnu ocjenu uspješnosti kroz analizu godišnjih financijskih izvještaja za navedeni period od 2017. do 2019. godine, koristeći razne postupke i metode za analizu financijskih izvještaja. Kroz promatrano razdoblje od dvije godine utvrdit će se odstupanja u odnosu na prethodnu godinu i razlozi tih odstupanja. Na taj način dolazi se do stvaranja bolje informacijske podloge za donošenje određenih odluka vezanih za poslovanje.

1.3. Metoda rada

U ovom radu koristit će se metoda analize financijskih izvještaja. Metoda analize je metoda koja predstavlja raščlanjivanje složenijih pojmova i zaključaka na jednostavnije sastavne dijelove, te izučavanje svakog dijela zasebno. Ova metoda predstavlja najefikasniju metodu za analizu financijskih izvještaja poduzeća. Također, u teorijskom dijelu rada koristit će se podaci iz sekundarnih izvora poput stručne literature, članaka i interneta, a u praktičnom dijelu gosišnji financijski izvještaji poduzeća Bluesun Hotels & Resorts koji su javno dostupni na web stranicama poduzeća.

1.4. Struktura rada

Završni rad je podijeljen u četiri dijela. U uvodnom poglavlju opisano je definiranje problema istraživanja i ciljevi rada, metode rada koje se koriste u istraživanju te naposljetku sažeta struktura rada. Drugo poglavlje rada opisno predstavlja značenje financijskih izvještaja i njihove analize gdje se ujedno i opisuje zakonska regulativa. Treće poglavlje rada predstavlja analizu financijskih izvještaja poduzeća Bluesun Hotels & Resorts te njegovih osnovnih skupina pokazatelja kojima se opisuje uspješnost poslovanja poduzeća. Prikazat će se analiza financijskih izvještaja na konkretnom primjeru za razdoblje od 2017. do 2019. godine. Četvrti dio rada predstavlja zaključak u kojem će se iznijeti stavovi i mišljenja o uspješnosti poslovanja poduzeća na temelju cjelokupnog rada.

2. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Zakonska regulativa

Zakonska regulativa vezana za računovodstvo (ZOR) odnosi se na pravila, propise, načela i standarde vezane za vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja. Računovodstvena regulativa je uglavnom definirana u Zakonu o računovodstvu, Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Računovodstvenom direktivom EU.

Zakon o računovodstvu prvi puta je objavljen u Narodnim novinama br. 78/15 i primjenjuje se od 01.01.2016. godine.

Prema odredbama Zakona o računovodstvu, osobe koje su dužne sastavljati financijske izvještaje su poduzetnici, subjekti od javnog interesa te fizičke osobe. Tako su dužni sastaviti sljedeće dokumente:

- ⑩ izvještaj o financijskom položaju (bilanci)
- ⑩ račun dobiti i gubitka,
- ⑩ bilješke uz financijske izvještaje,
- ⑩ izvještaj o novčanim tokovima,
- ⑩ izvještaj o promjenama kapitala,
- ⑩ izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (Dropulić, 2015).

Prema Zakonu o računovodstvu (ZOR), poduzetnici se razvrstavaju na mikro, male, srednje i velike. Pokazatelji na temelju kojih se poduzetnici tako razvrstavaju su:

- ⑩ iznos ukupne aktive
- ⑩ iznos prihoda
- ⑩ prosječan broj radnika tijekom poslovne godine

Stoga, poduzetnici se razvrstavaju u sljedeće kategorije kako je prikazano u navedenoj tablici.

Mikro, male i srednje grupe poduzetnika su one koje na konsolidiranoj osnovi na datum bilance matičnog društva ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta.

Tablica 1. Razvrstavanje poduzetnika prema navedenim kriterijima

Uvjeti	MIKRO	MALI	SREDNJI	VELIKI
Ukupan iznos aktive	2.600.000,00 kn	30.000.000,00 kn	150.000.000,00 kn	**
Iznos prihoda	5.200.000,00 kn	60.000.000,00 kn	300.000.000,00 kn	**
Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine	10 radnika	50 radnika	250 radnika	**

Izvor: izrada autora prema podacima Narodnih novina (ZOR); https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2015_07_78_1493.html

**Velike grupe poduzetnika su poduzetnici koji na konsolidiranoj osnovi prelaze granične pokazatelje u najmanje dva uvjeta.

U zakonskoj regulativi se također nalazi članak o primjeni standarda financijskog izvještavanja, koji naglašava važnost primjene Hrvatskih i Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

Mikro, mali i srednji poduzetnici primjenjuju Hrvatske standarde financijskog izvještavanja (HSFI) u koje se ubrajaju bilanca, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje, dok veliki poduzetnici i subjekti od javnog interesa primjenjuju Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI) (Dropulić, 2015).

Također, još neke bitne stavke koje su navedene u ovoj zakonskoj regulativi vezanoj za računovodstvo, odnose se na godišnja izvješća, reviziju, javnu objavu, registar godišnjih financijskih izvještaja, nadzor, prekršajne odredbe itd. (Narodne novine, 2019).

2.2. Pojam financijskih izvještaja

Financijski izvještaji sadrže glavne financijske informacije o poslovanju neke tvrtke.

Obuhvaćaju podatke kao što su podaci o prošlim i sadašnjim rezultatima, položaju i uspješnosti poslovanja, koji mogu biti od velikog značenja svim skupinama korisnika (Vidučić, 2012).

Temeljni financijski izvještaji prema Zakonu o računovodstvu su:

1. izvještaj o financijskom položaju (bilanca),
2. račun dobiti i gubitka,
3. izvještaj o novčanim tokovima,
4. izvještaj o promjenama kapitala,
5. bilješke uz financijske izvještaje.
6. izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Godišnji financijski izvještaji moraju pružiti istinit i fer prikaz uspješnosti poslovanja i financijski položaj poduzeća. Sastavljaju na posljednji dan poslovne godine. Također, poduzetnik ih je dužan sastaviti i u slučaju statusnih promjena, promjene poslovne godine, otvaranja stečajnog postupka ili postupka likvidacije. Godišnji financijski izvještaji čuvaju se trajno u izvorniku (Narodne novine, 2019).

2.3. Vrste financijskih izvještaja

2.3.1. Izvještaj o financijskom položaju (bilanca)

Bilanca predstavlja računovodstveni prikaz stanja i strukture imovine i njezinih izvora promatranog subjekta u određenom trenutku, tj. na određeni dan (Belak, 1995).

Ovisno o njezinoj formi, vremenu ili razlogu sastavljanja bilance postoji nekoliko vrsta. Uobičajeno se sastavlja jednom godišnje, ali neka poduzeća ju sastavljaju i češće. Sastoji se od dva dijela: aktive i pasive. U jednom dijelu, aktiva prikazuje imovinu poduzeća koju imamo (pojavni oblik), dok u drugom dijelu pasiva prikazuje izvore te imovine (tj. porijeklo ili vlasničku pripadnost) (Žager i Žager, 1999).

Bilanca služi kao podloga analize financijskog položaja. Imovina tvrtke je prikazana prema svojoj ročnosti, te se dijeli na kratkotrajnu imovinu (novac, zalihe, potraživanja i kratkotrajna financijska imovina) i dugotrajnu imovinu (nematerijalna imovina, materijalna imovina, dugotrajna financijska imovina i potraživanja). Može se reći da se taj dio računovodstvenim jezikom zajedno naziva aktiva. Izvori imovine, koji predstavljaju drugi dio bilance, nazivaju se pasiva a sastoje se od obveza i vlastitog kapitala (Belak, 1995).

Imovina uvijek i u svakom trenutku mora biti jednaka njenim izvorima, a taj odnos može se izraziti i pomoću formule:

AKTIVA = PASIVA

AKTIVA = VLASTITI KAPITAL + OBVEZE

Tablica 2. Shematski prikaz bilance

AKTIVA	PASIVA
POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NE UPLAĆENI KAPITAL	KAPITAL I REZERVE
DUGOTRAJNA IMOVINA	
Nematerijalna imovina	Temeljni (upisani)kapital
Materijalna imovina	Kapitalne rezerve
Dugotrajna financijska imovina	Rezerve iz dobiti
Potraživanja	Revalorizacijske rezerve
Odgođena porezna imovina	Zadržana dobit ili preneseni gubitak
KRATKOTRAJNA IMOVINA	Dobit ili gubitak poslovne godine
Zalihe	Manjinski interesi
Potraživanja	REZERVIRANJA
Kratkotrajna financijska imovina	DUGOROČNE OBVEZE
Novac u banci i blagajni	KRATKOROČNE OBVEZE
AVR	PVR
UKUPNO AKTIVA	UKUPNO PASIVA

Izvor: izrada autora prema regulatornom okviru za financijsko izvještavanje (Bartulović, 2013).

2.3.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka je prikaz prihoda, rashoda te financijskog rezultata u određenom vremenskom razdoblju (Odluka o objavljivanju HSFI, 2008). Pokazuje razliku prihoda i rashoda tj. dobitak ili gubitak, i tako doznajemo profitabilnost poslovnih operacija poduzeća tijekom određenog razdoblja.

PRIHODI > RASHODI = DOBIT

PRIHODI < RASHODI = GUBITAK

Povećanje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva novca ili povećanja sredstava / smanjenja obveza, naziva se prihod. Suprotno tome, smanjenje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku odljeva novca ili smanjenja sredstava / povećanja obveza, naziva se rashod (Žager i Žager, 2008).

Prihodi se dijele na:

- ⑩ Poslovne prihode
- ⑩ Prihode od financiranja
- ⑩ Izvanredne prihode

Rashodi se dijele na:

- ⑩ Poslovne rashode
- ⑩ Financijske rashode
- ⑩ Izvanredne rashode (Vidučić, Pepur, Šarić-Šimić, 2015).

2.3.3. Izvještaj o novčanim tokovima

U izvještaju o novčanim tijekovima prikazuju se priljevi novca, odljevi novca te rezultat tog odnosa za određeno izvještajno razdoblje (Dropulić, 2011).

Pod pojmom novac podrazumijeva se novac u banci i blagajni kao i depoziti po viđenju, dok su novčani ekvivalenti kratkotrajna visoko likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertirati u poznate iznose novca te su ista podložna beznačajnom riziku promjene vrijednosti. S obzirom da ovaj izvještaj predstavlja konstantu za planiranje budućih gotovinskih tijekova, za poduzetnike je jako bitno znati odakle dolazi novac u poduzeće, kao i u koje svrhe se troši (Žager i Žager, 1999).

Prema Vidučić, Pepur i Šarić-Šimić (2015), u izvješću se tijekovi klasificiraju prema aktivnostima, i to na tijekove od:

- ⑩ Poslovne aktivnosti (kao primitak- prodaja robe i usluga, provizije ili kao izdatak- isplate dobavljačima, zaposlenima)
- ⑩ Investicijske aktivnosti (kao primitak- prodaja dug.imovine, prodaja dionica ili kao izdatak- kupnja dug.imovine, kupnja dionica, dani krediti)
- ⑩ Financijske aktivnosti (kao primitak- emisija dionica, primljeni krediti ili kao izdatak- otkup vlastitih dionica, otplate kredita).

Za izradu izvještaja o novčanim tokovima, tj. za izračun novčanih gotovinskih tijekova može se primjenjivati direktna metoda (prikazom glavnih grupa bruto novčanih primitaka i izdataka) i indirektna metoda (na temelju bilance i računa dobiti i gubitka).

2.3.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala prikazuje sve promjene koje su se dogodile na kapitalu između dva datuma bilance (Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, 2008).

U izvještaju se prikazuju sve promjene između dva datuma bilance koje su se događale s glavnicom (emisije dionica, otkup dionica, isplate dividendi i sl.) (Bartulović, 2013).

Ukupni kapital se dijeli na šest podstavki, a to su:

I. UPISANI KAPITAL

II. PREMIJE NA EMITIRANE DIONICE

III. REVALORIZACIJSKA REZERVA

IV. REZERVE

- Zakonske rezerve

- Rezerve za vlastite dionice

- Statutarne rezerve

- Ostale rezerve

V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK

VI. DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆE GODINE. (Žager i Žager, 1999).

2.3.5. Bilješke uz financijska izvješća

Bilješke uz financijska izvješća mogu se definirati kao dopuna temeljnim financijskim izvješćima. One pružaju dopunske informacije koje nisu prikazane u ostalim godišnjim financijskim izvješćima (Perkušić, 2016).

2.3.6. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Zbog raznih izmjena, obveznici primjene MRS/MSFI-a od početka 2009. godine dužni su sve stavke prihoda i rashoda iskazivati u ovom izvještaju kao zasebnom izvještaju, ili neke komponente prihoda i rashoda navesti zajedno s računom dobiti i gubitka na dnu tog izvješća (Odredba HSFI-a 1, Financijski izvještaji).

Kao dopunski izvještaj računu dobiti i gubitka, nerealizirani dobitci i gubitci predstavljaju sastavni dio ostale sveobuhvatne dobiti.

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti također obuhvaća sljedeće stavke:

- ⑩ Dobit ili gubitak razdoblja
- ⑩ Ostalu sveobuhvatnu dobit ili gubitak prije poreza
- ⑩ Porez na ostalu sveobuhvatnu dobit razdoblja
- ⑩ Neto ostalu sveobuhvatnu dobit ili gubitak razdoblja
- ⑩ Sveobuhvatnu dobit ili gubitak razdoblja (Alpha Capitalis, 2019).

2.4. Analiza pokazatelja uspješnosti poslovanja

Za analizu pokazatelja uspješnosti poslovanja koristi se više skupina pokazatelja zbog nepostojanja i nemogućnosti pronalaska jedinstvenog pokazatelja. Stoga, za te pokazatelje se vjeruje da pokazuju razinu uspješnosti poslovanja nekog poduzeća (Belak, 1995).

Ova analiza može dati dobar uvid u poslovanje poduzeća i naglasiti njegove slabosti i snage.

Analiza putem pokazatelja predstavlja prvu fazu financijske analize. Analiza se provodi povezivanjem stavki iz jednog ili dva izvješća, odnosno knjigovodstvenih i/ili tržišnih podataka te pokazuje povezanost između računa u financijskim izvješćima (Vukoja, n.d.). Na taj način se stvara informacijska podloga potrebna za donošenje poslovnih odluka.

Prema Belaku (1995), osnovne skupine financijskih pokazatelja su:

- ⑩ Pokazatelji likvidnosti
- ⑩ Pokazatelji ekonomičnosti
- ⑩ Pokazatelji aktivnosti
- ⑩ Pokazatelji profitabilnosti.

2.4.1. Pokazatelji likvidnosti

Kako ističe Bartulović (2013), likvidnost je pokazatelj koji je najranije počeo biti korišten u analizi financijskih izvješća.

Svojtvo sredstava koje se transformiraju u gotovinu koja je dovoljna za pokriće obveza naziva se likvidnost. Ako poduzeće nije likvidno, tada će poslovati s poteškoćama i neće imati dovoljno sredstava za pokriće svojih obveza (Markin, 2012).

Prema Žager, Sačer, Sever i Žager (2008), najčešći pokazatelji likvidnosti prikazani su u nastavku:

- ⑩ trenutna likvidnost (koeficijent trenutne likvidnosti= novac / kratkoročne obveze)
- ⑩ ubrzana likvidnost (koeficijent ubrzane likvidnosti= novac + potraživanja/ kratkoročne obveze)
- ⑩ tekuća likvidnost (koeficijent tekuće likvidnosti= kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze)
- ⑩ financijska stabilnost (koeficijent financijske stabilnosti= dugotrajna imovina / kapital + dugoročne obveze)

Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje koliko je poduzeće sposobno da iz najlikvidnijih sredstva (novca) podmiri svoje kratkoročne obveze. No, taj pokazatelj ipak može korisnika dovesti u zabludu jer, primjerice, da se na dan utvrđivanja koeficijenta dogodila neka značajna uplata, korisnik može zaključiti da to poduzeće nema problema sa likvidnošću, što ne mora biti točno. Stoga, poželjno je izračunati i ostale pokazatelje kako bi se dobio sigurniji odgovor.

Koeficijent ubrzane likvidnosti pokazuje u kojem stupnju su kratkoročne obveze poduzeća pokrivena kratkotrajnom imovinom, te bi trebao biti 1 ili veći od 1, što znači da bi poduzeće trebalo imati brzo unovčive imovine minimalno toliko koliko ima svojih kratkoročnih obveza.

Koeficijent tekuće likvidnosti pokazuje koliko su kratkoročne obveze poduzeća pokrivena kratkotrajnom imovinom, te bi taj koeficijent trebao biti veći od 2. To bi značilo da kratkotrajna imovina mora biti dvostruko veća od kratkoročnih obveza.

Koeficijent financijske stabilnosti pokazuje u kojem se omjeru dugotrajna imovina financira iz dugoročnih izvora, te bi trebao biti manji od 1 jer poduzeće dio svoje kratkotrajne imovine treba

financirati iz dugoročnih izvora. Odnosno, što je vrijednost ovog koeficijenta manja od 1, to znači da je likvidnost i financijska stabilnost veća (Žager, Sačer, Sever, Žager, 2008).

2.4.2. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazateljima ekonomičnosti mjeri se odnos između prihoda i rashoda te oni pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Uspješno poslovanje znači kada navedeni pokazatelji nisu manji od 1 (Vukoja, n.d.).

Pokazatelji ekonomičnosti su:

- ⑩ Ekonomičnost ukupnog poslovanja
- ⑩ Ekonomičnost poslovanja prodaje
- ⑩ Ekonomičnost financiranja
- ⑩ Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti (Dropulić, 2015).

Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja stavlja u omjer ukupne prihode i ukupne rashode.

Ovaj pokazatelj pokazuje nam koliko se novčanih jedinica prihoda ostvari na jednu novčanu jedinicu rashoda.

Pokazatelj ekonomičnosti poslovanja prodaje stavlja u omjer prihode od prodaje i rashode od prodaje.

Ovaj pokazatelj pokazuje nam koliko se novčanih jedinica prihoda od prodaje ostvaruje na jednu novčanu jedinicu rashoda od prodaje.

Pokazatelj ekonomičnosti financiranja stavlja u omjer financijske prihode i financijske rashode.

Ovaj pokazatelj pokazuje nam koliko se novčanih jedinica financijskih prihoda ostvari na jednu novčanu jedinicu financijskih rashoda.

2.4.3. Pokazatelji aktivnosti

Koliko efikasno poduzeće upotrebljava svoje resurse pokazuju nam pokazatelji aktivnosti poslovanja. Za pokazatelje aktivnosti također se koristi i naziv koeficijenti obrtaja. Oni ukazuju na brzinu cirkulacije imovine u nekom poslovnom procesu.

Kako Šarlija (2009) ističe, najčešći pokazatelji aktivnosti poslovanja su:

- ⑩ Koeficijent obrta ukupne imovine
- ⑩ Koeficijent obrta dugotrajne imovine
- ⑩ Koeficijent obrta kratkotrajne imovine
- ⑩ Koeficijent obrta potraživanja

Koeficijent obrta ukupne imovine stavlja u omjer ukupni prihod i ukupnu imovinu.

Ovaj pokazatelj pokazuje nam koliko se ukupna imovina tvrtke obrne u tijeku jedne poslovne godine, odnosno koliko tvrtka uspješno koristi svoju imovinu (Šarlija, 2009).

Koeficijent obrta dugotrajne imovine stavlja u omjer ukupni prihod i dugotrajnu imovinu.

Ovaj koeficijent pokazuje nam koliko uspješno tvrtka koristi svoju dugotrajnu imovinu s ciljem stvaranja prihoda. Poželjno je postići što veću vrijednost pokazatelja.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine stavlja u omjer ukupni prihod i kratkotrajnu imovinu.

Ovaj koeficijent pokazuje nam koliko se kratkotrajna imovina tvrtke obrne u tijeku jedne poslovne godine, odnosno mjeri se relativna efikasnost kojom poduzeće rabi kratkotrajnu imovinu.

Koeficijent obrta potraživanja stavlja u omjer prihode od prodaje i potraživanja.

Ovim koeficijentom moguće je utvrditi prosječno trajanje naplate potraživanja (Šarlija, 2009).

2.4.4. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti smatraju se najvažnijim pokazateljima, a ključne odnose u njihovoj analizi imaju dvije temeljne mjere: profitna marža i povrat na investirano. U praksi su pokazatelji profitne marže najviše upotrebljavane mjere profitabilnosti koje u omjer stavljaju različite vrste dobiti i ostvareni prihod (Bartulović, 2013).

Pokazateljima profitabilnosti izračunava se koliko neko poduzeće ostvaruje profita na svaku jedinicu prodanih proizvoda ili usluga. Profitabilnost se mjeri i izražava u postotku u odnosu na obujam prodaje te u odnosu na ulaganja. Niska profitabilnost znači da tvrtka loše posluje i ukazuje na propast tvrtke u budućnosti (Vidučić, 2008).

Prema Šarliji (2009), najčešće korišteni pokazatelji profitabilnosti su:

- ⑩ marža profita
- ⑩ ROA - stopa povrata imovine
- ⑩ ROE - stopa povrata glavnice

Marža profita = neto dobit / ukupni prihodi

ROA = neto dobit / ukupna imovina

Ovaj pokazatelj predstavlja indikator uspješnosti korištenja imovine u stvaranju dobiti (Šarlija, 2009).

ROE = neto dobit / glavnica

Ovaj pokazatelj pokazuje nam koliko novčanih jedinica dobiti poduzeće ostvaruje na jednu jedinicu vlastitog kapitala (Šarlija, 2009).

3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA NA PRAKTIČNOM PRIMJERU KROZ PODUZEĆE BLUESUN HOTELS & RESORTS

3.1. Osnovne informacije o poduzeću Bluesun Hotels & Resorts

Bluesun Hotels & Resorts je zapravo ime turističkih resorta koje se nalazi pod matičnim društvom Sunce hoteli d.d. Sunce je matično društvo Grupe koje je osnovano 2004. godine. Razvijaju hotele i resorte na iznimnim turističkim destinacijama u Hrvatskoj. Neke od njih su Bol, Supetar, Stari grad Paklenica, Brela, Tučepi, Omiš te Marija Bistrica, a neki od njihovih hotela poznato je pod nazivima Bluesun hotel Elaphusa, Bluesun hotel Maestral, Afrodita, Marina, Paklenica, Alga, Bonaca i brojni drugi.

Ima više udjela u upravljačkom društvu i društvu zajedničkog pothvata (eng. Joint Venture).

Sunce je zapravo jedna od vodećih turističkih grupa u Hrvatskoj s jedanaest hotela koji se nalaze uz obalu na Jadranskom moru, jednim kampom te jednim zakupljenim objektom s 2.976 smještajnih jedinica te ostalom turističkom imovinom koja se nalazi na četiri popularne turističke destinacije u Hrvatskoj. Uz to, u zajedničkom pothvatu (Joint Venture) s TUI AG (vodeća svjetska turistička agencija), Sunce ima jedan Premium hotel (TUI Blue Jadran) sa 161 smještajnom jedinicom.

Grupa se trenutno nalazi u ciklusu obnove te unaprjeđuje postojeću imovinu koja je niže kvalitete. Budući da na taj način dolazi do povećanja konkurentnosti, grupacija želi povećati svoju profitabilnost uz povećanje konkurentnosti od strane privatnog smještaja (Bluesun Hotels & Resorts, 2020).

U nastavku će biti prikazana analiza financijskih izvještaja i uspješnosti poslovanja poduzeća kroz razdoblje od 2017. do 2019. godine. Svi podaci o financijskim izvještajima kao i o cjelokupnom poslovanju javno su dostupni na web stranicama poduzeća.

3.2. Horizontalna i vertikalna analiza bilance

3.2.1. Horizontalna analiza bilance

Horizontalna analiza služi nam za uspoređivanje finansijskih podataka kroz određeno vremensko razdoblje kako bi se uvidjela promjena pojedinih bilančnih pozicija.

Kod horizontalne analize uobičajeno je da se jedna godina uzima kao bazna, a ostale godine se razmatraju u odnosu na tu baznu (Dropulić, 2015).

Kod izračuna horizontalne analize koristi se apsolutna i relativna promjena. Apsolutna promjena računa se tako da se od iznosa tekuće godine oduzme iznos prethodne godine. Relativna promjena računa se tako da prvo od iznosa tekuće godine oduzme iznos prethodne godine, a zatim se taj iznos podijeli sa iznosom prethodne i pomnoži sa sto.

Stoga, svrha horizontalne analize je da se usporede pojedine stavke bilance poduzeća iz tekuće godine u odnosu na prethodnu godinu. Horizontalna analiza koja je u nastavku prikazana radu odnosi se i izrađuje za razdoblje od 2017. do 2019. godine.

Tablica 3. Prikaz bilance poduzeća Bluesun Hotels & Resorts za razdoblje od 2017. do 2019. godine

Stavke (000 kn)	2017.	2018.	2019.
DUGOTRAJNA IMOVINA	481 432 918	604 141 298	621 388 115
NEMATERIJALNA IMOVINA	171 185	74 578	12 522 725
MATERIJALNA IMOVINA	1 442 541	2 391 661	2 268 206
DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	479 819 192	601 675 059	606 597 184
POTRAŽIVANJA	0	0	0
ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0
KRATKOTRAJNA IMOVINA	46 223 521	35 432 293	14 991 481
ZALIHE	0	0	0
POTRAŽIVANJA	12 452 309	21 640 220	14 728 864

KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	27 234 854	10 311 941	50 000
NOVAC U BLAGAJNI I BANCI	6 536 358	3 480 132	212 617
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA	153 534	161 489	832 887
UKUPNO AKTIVA	527 810 303	639 735 080	637 212 483
IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0
KAPITAL I REZERVE	501 434 204	607 718 762	599 819 059
TEMELJNI KAPITAL	488 706 200	539 385 000	539 358 000
KAPITALNE REZERVE	24 420 000	83 266 272	67 836 894
REZERVE IZ DOBITI	720 139	496 868	122 671
REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0
ZADRŽANA DOBIT/PRENESENI GUBITAK	- 1 998 623	0	0
DOBITAK ILI GUBITAK	- 10 413 512	- 15 429 378	- 7 525 506
MANJINSKI INTERES	0	0	0
REZERVIRANJA	0	0	0
DUGOROČNE OBVEZE	8 037 379	14 529 546	23 550 564
KRATKOROČNE OBVEZE	18 338 720	17 486 772	13 842 860
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA	0	0	0
UKUPNO PASIVA	527 810 303	639 735 080	637 212 483
IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0

Izvor: izrada autora prema podacima iz financijskih izvještaja poduzeća; preuzeto sa:
<https://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx> (posjećeno 23.8.2020.)

Tablica 4. Prikaz horizontalne analize bilance poduzeća Bluesun Hotels & Resorts za razdoblje od 2017. do 2019. godine (apsolutna i relativna razlika)

STAVKE	APSOLUTNA RAZLIKA (kn)		RELATIVNA RAZLIKA (%)	
	2018. (2018. - 2017.)	2019. (2019. - 2018.)	2018. (2018. - 2017.)	2019. (2019. - 2018.)
DUGOTRAJNA IMOVINA	122 708 380	17 246 817	25,49	2,85
NEMATERIJALNA IMOVINA	-96 607	12 448 147	-56,43	16,69
MATERIJALNA IMOVINA	949 120	-123 455	65,80	-5,16
DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	121 855 867	4 922 125	25,40	0,82
POTRAŽIVANJA	0	0	0	0
ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0
KRATKOTRAJNA IMOVINA	-11 386 899	-20 440 812	-24,63	-57,69
ZALIHE	0	0	0	0
POTRAŽIVANJA	9 187 914	-6 911 356	73,78	-31,94
KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	-16 922 913	-10 261 941	62,14	-99,52
NOVAC U BLAGAJNI I BANCI	-3 056 226	-3 267 515	-46,76	-93,89
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA	7 955	671 398	5,18	415,75
UKUPNO AKTIVA	111 924 777	-2 522 597	21,21	-0,39
IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0
KAPITAL I REZERVE	106 284 558	-7 899 703	21,20	-1,30

TEMELJNI KAPITAL	50 678 800	-27 000	10,37	-0,005
KAPITALNE REZERVE	58 846 272	-15 429 378	240,98	-18,53
REZERVE IZ DOBITI	-223 271	-374 197	31,00	-75,31
REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0	0
ZADRŽANA DOBIT/PRENESEN I GUBITAK	1 998 623	0	-100	0
DOBITAK ILI GUBITAK	-5 015 866	7 903 872	48,17	-51,23
MANJINSKI INTERES	0	0	0	0
REZERVIRANJA	0	0	0	0
DUGOROČNE OBVEZE	6 492 167	9 021 018	80,77	62,09
KRATKOROČNE OBVEZE	-851 948	-3 643 912	-4,65	-20,84
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA	0	0	0	0
UKUPNO PASIVA	111 924 777	-2 522 597	21,21	-0,39
IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz finansijskih izvještaja poduzeća; preuzeto sa: <https://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx> (posjećeno 23.8.2020.)

U navedenoj tablici možemo vidjeti kako se dugotrajna imovina u 2019. godini smanjila i to za 2,85 % u odnosu na prethodnu 2018. godinu. Razlog tog smanjenja je smanjenje njezine dugotrajne materijalne imovine. Dugotrajna materijalna imovina u 2019. godini smanjila se za 5,16 % u odnosu na 2018. godinu.

Kratkotrajna imovina u 2018. godini je negativna i iznosi -11 386 899 kn, tj. -24,63% , dok se u 2019. godini njezin negativni trend povećao na 57,69 %. Najznačajniji udio u strukturi kratkotrajne imovine ima kratkotrajna finansijska imovina pa novac.

Kapital i rezerve u 2019. godini smanjile su se za 1,30 % u odnosu na prethodnu godinu kada je njegova relativna razlika iznosila 21,20 %. Ovo poduzeće u 2018. godini ostvaruje pozitivnu zadržanu dobit / preneseni gubitak, dok u 2019. nije ostvarilo ništa. Poduzeće ostvaruje gubitak u 2018. godini od -5 015 866 kn, dok u 2019. godini ostvaruje dobitak od 7 903 872 kn.

Dugoročne obveze imaju jedan kontinuirani rast tijekom promatranog razdoblja. U 2019. godini povećale su se za 62 % u odnosu na 2018. godinu. To baš i nije dobar pokazatelj za poduzeće. Za poduzeće bi bilo dobro da su se dugoročne obveze smanjile jer bi onda to značilo da je poduzeće sposobno podmiriti svoje obveze.

Kratkoročne obveze imaju kontinuirani pad tijekom promatranog razdoblja. U 2019. godini, u odnosu na 2018. godinu smanjile su se za 20,84 %.

3.2.2. Vertikalna analiza bilance

Vertikalna analiza služi nam za uspoređivanje financijskih podataka u jednoj godini na način da se sve pozicije bilance stavljaju u odnos sa konstantom. Za to su potrebne dobre podloge koje omogućuju uvid u strukturu bilance (Smith, Keith, Stephens, 1988).

Uobičajeno je da se kod bilance aktiva i pasiva izjednače sa sto i predstavljaju konstantu, a sve druge pozicije se stavljaju u odnos s njima kako bi se odredio taj postotni iznos svih ostalih varijabli, što znači da se pojedine pozicije bilance izračunavaju kao postotak od ukupne aktive ili pasive (Dropulić, 2015).

Vertikalna analiza koja je u nastavku prikazana izračunava se za poduzeće Bluesun Hotels & Resorts za razdoblje od 2017. do 2019. godine.

Tablica 5. Prikaz vertikalne analize bilance poduzeća Bluesun Hotels & Resorts za razdoblje od 2017. do 2019. godine

Stavke / udio (%)	2017.	2018.	2019.
DUGOTRAJNA IMOVINA	91,21	94,44	97,52
NEMATERIJALNA IMOVINA	0,03	0,01	1,97
MATERIJALNA IMOVINA	0,27	0,37	0,36
DUGOTRAJNA FINANCIJSKA	90,91	94,05	95,20

IMOVINA			
POTRAŽIVANJA	0	0	0
ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0
KRATKOTRAJNA IMOVINA	8,76	5,54	2,35
ZALIHE	0	0	0
POTRAŽIVANJA	2,36	3,38	2,31
KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	5,16	1,61	0,01
NOVAC U BLAGAJNI I BANCI	1,24	0,54	0,03
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA	0,03	0,03	0,13
UKUPNO AKTIVA	100	100	100
IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0
KAPITAL I REZERVE	95	95	94,13
TEMELJNI KAPITAL	92,59	84,31	84,64
KAPITALNE REZERVE	4,63	13,02	10,65
REZERVE IZ DOBITI	0,14	0,08	0,02
REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0
ZADRŽANA DOBIT/PRENESENI GUBITAK	-0,38	0	0
DOBITAK ILI GUBITAK	-1,97	-2,41	-1,18
MANJINSKI INTERES	0	0	0
REZERVIRANJA	0	0	0
DUGOROČNE OBVEZE	1,52	2,27	3,70
KRATKOROČNE OBVEZE	3,47	2,73	2,17
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA	0	0	0

UKUPNO PASIVA	100	100	100
IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz finansijskih izvještaja poduzeća; preuzeto sa: <https://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx> (posjećeno 23.8.2020.)

Iz navedene tablice možemo vidjeti kako se udio dugotrajne imovine u ukupnoj aktivi povećava svake godine. Najniži udio je u 2017. godini kada je iznosio 91,21 % , a najveći u 2019. godini kada je iznosio 97,52 % . Razlog povećanja udjela dugotrajne imovine proizlazi iz povećanja udjela materijalne imovine koja se povećavala sve do 2019. godine kada iznosi 0,36 % , što je za 0,01% manje nego prethodne godine.

Udio kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivi se smanjuje svaku godinu. U 2017. godini iznosio je 8,76 % , u 2018. godini 5,54 % te u 2019. godini 2,35 % .

Stavke kapital i rezerve te temeljni kapital također imaju tendenciju pada kroz svo promatrano razdoblje. Tako je u 2017. godini temeljni kapital ostvario najveću vrijednost i iznosio 92,59 % , a u 2018. godini najnižu vrijednost od 84,31 % .

U 2018. godini poduzeće je ostvarilo gubitak od 2,41 % , što je ujedno i najveći iznos, te u 2019. godini gubitak od 1,18 % što znači da se smanjio za 1,23%.

Dugoročne obveze se povećavaju iz godine u godinu, ali je njihov udio u ukupnoj pasivi za sva promatrana razdoblja relativno mali. Tako poduzeće u 2017. godini ima 1,52 % udjela dugoročnih obveza u ukupnoj pasivi, a u 2019. čak 3,70 % udjela.

Udio kratkoročnih obveza u ukupnoj pasivi se smanjuje zbog smanjenja obveza prema dobavljačima. Udio kratkoročnih obveza je u 2017. godini bio najviši sa 3,47 % , a u 2019. godini najniži sa 2,17 % .

3.3. Horizontalna i vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Tablica 6. Prikaz računa dobiti i gubitka za poduzeće Bluesun Hotels & Resorts za razdoblje od 2017. do 2019. godine

STAVKE (000 kn)	2017.	2018.	2019.
POSLOVNI PRIHODI	25 545 565	29 605 758	32 423 494
POSLOVNI RASHODI	34 774 318	45 923 714	39 363 532
FINANCIJSKI PRIHODI	911 439	2 015 409	667 786
FINANCIJSKI RASHODI	2 096 198	1 126 831	1 253 254
UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0
UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0
IZVANREDNI OSTALI PRIHODI	0	0	0
IZVANREDNI OSTALI RASHODI	0	0	0
UKUPNI PRIHODI	26 457 004	31 621 167	33 091 280
UKUPNI RASHODI	36 870 516	47 050 545	40 616 786
DOBITAK / GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-10 413 512	-15 429 378	-7 525 506
POREZ NA DOBIT	0	0	0
DOBITAK / GUBITAK RAZDOBLJA	-10 413 512	-15 429 378	-7 525 506

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz financijskih izvještaja poduzeća; preuzeto sa: <https://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx> (posjećeno 25.8.2020.)

3.3.1. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

Tablica 7. Prikaz horizontalne analize računa dobiti i gubitka za poduzeće Bluesun Hotels & Resorts za razdoblje 2017. do 2019. godine (apsolutna i relativna razlika)

STAVKE	APSOLUTNA RAZLIKA (kn)		RELATIVNA RAZLIKA (%)	
	2018. (2018. - 2017.)	2019. (2019. - 2018.)	2018. (2018. - 2017.)	2019. (2019. - 2018.)
POSLOVNI PRIHODI	4 060 193	2 817 736	15,89	9,52
POSLOVNI RASHODI	11 149 396	-6 560 182	32,06	-14,28
FINANCIJSKI PRIHODI	1 103 970	-1 347 623	121,12	-201,80
FINANCIJSKI RASHODI	-969 367	126 423	-46,24	10,09
UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
IZVANREDNI OSTALI PRIHODI	0	0	0	0
IZVANREDNI OSTALI RASHODI	0	0	0	0
UKUPNI PRIHODI	5 164 163	1 470 113	19,52	4,44
UKUPNI RASHODI	10 180 029	-6 433 759	27,61	-15,84
DOBITAK / GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-5 015 866	7 903 872	48,17	-105,03
POREZ NA DOBIT	0	0	0	0
DOBITAK / GUBITAK RAZDOBLJA	-5 015 866	7 903 872	48,17	-105,03

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz financijskih izvještaja poduzeća; preuzeto sa: <https://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx> (posjećeno 25.8.2020.)

Iz navedene tablice možemo vidjeti da se poslovni prihodi smanjuju. U 2018. godini iznosili su 4 060 193 kn, tj. 15,89 %, a u 2019. godini smanjili su se na 2 817 736 kn, tj. za 9,52 % a sve to zbog smanjenja prihoda od prodaje.

Poslovni rashodi su u 2018. godini ostvarili pozitivnu brojku, dok su se u 2019. godini smanjili za 14,28 %. Financijski prihodi u 2019. godini bilježe znatno smanjenje u odnosu na 2018. godinu, kada iznose čak 200 % manje prihoda nego prethodne godine. Financijski rashodi u 2019. godini bilježe porast u donosu na prethodnu godinu za 10,09 %. Ukupni prihodi i ukupni rashodi se također smanjuju. Promatrajući relativnu razliku, najveći iznos prihoda u 2018. godini iznosio je 19,52 %, a najmanji u 2019. godini 4,44 %. Ukupni rashodi su se smanjili u 2019. godini za 15,84 % u donosu na prethodno razdoblje. Poduzeće u 2018. godini bilježi gubitak od 5 015 866 kn, a u 2019. dobitak od 7 903 872 kn.

3.3.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Kod izračuna vertikalne analize za račun dobiti i gubitka se uzima prihod od prodaje ili ukupni prihod kao konstantna varijabla te se označava sa sto i onda se ostale pozicije uspoređuju s tim.

Tablica 8. Prikaz vertikalne analize računa dobiti i gubitka za poduzeće Bluesun Hotels & Resorts za razdoblje od 2017. do 2019. godine

STAVKE / UDIO(%)	2017.	2018.	2019.
POSLOVNI PRIHODI	96,56	93,63	97,98
POSLOVNI RASHODI	131,44	145,23	118,95
FINANCIJSKI PRIHODI	3,44	6,37	2,02
FINANCIJSKI RASHODI	7,92	3,56	3,79
UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0
UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0
IZVANREDNI OSTALI PRIHODI	0	0	0
IZVANREDNI OSTALI RASHODI	0	0	0

UKUPNI PRIHODI	100	100	100
UKUPNI RASHODI	139,36	148,79	122,74
DOBITAK / GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-39,36	-48,79	-22,74
POREZ NA DOBIT	0	0	0
DOBITAK / GUBITAK RAZDOBLJA	-39,36	-48,79	-22,74

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz finansijskih izvještaja poduzeća; preuzeto sa: <https://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx> (posjećeno 25.8.2020.)

Iz navedene tablice možemo vidjeti kako udio poslovnih prihoda u ukupnim prihodima najnižu vrijednost bilježi u 2018. godini sa 93,63 %, a najveću u 2019. godini sa 97,98 %. Najznačajniji udio u ukupnim prihodima kroz sva promatrana razdoblja imaju poslovni prihodi.

Poslovni rashodi imaju najznačajniji udio u ukupnim rashodima. Udio poslovnih rashoda se povećavao sve do 2019. godine kada bilježi pad udjela od 118,95%.

Financijski prihodi su imali najniži udio u 2019. godini (2,02), a najviši su ostvarili u 2018. godini (6,37). Financijski rashodi se smanjuju, te su najniži rezultat ostvarili u 2018. godini sa 3,56 % udjela u ukupnim rashodima. Ukupni prihodi su svi označeni sa 100 % jer oni predstavljaju konstantu za izračun vertikalne analize. Ukupni rashodi se kroz promatrano razdoblje također smanjuju. Poduzeće ostvaruje gubitak kroz sva promatrana razdoblja, ali možemo zaključiti da se u 2019. godini i taj gubitak smanjuje te iznosi 22,74 %.

3.4. Financijski pokazatelji uspješnosti poslovanja na praktičnom primjeru

Kao što je već ranije spomenuto, u ovom radu obradit će se samo neki od pokazatelja uspješnosti poslovanja, a to su:

- ⑩ Pokazatelji likvidnosti
- ⑩ Pokazatelji ekonomičnosti
- ⑩ Pokazatelji aktivnosti
- ⑩ Pokazatelji profitabilnosti.

3.4.1. Pokazatelji likvidnosti

Tablica 9. Pokazatelji likvidnosti

	2017.	2018.	2019.
Pokazatelj trenutne likvidnosti	0,36	0,20	0,02
Pokazatelj ubrzane likvidnosti	1,04	1,44	1,08
Pokazatelj tekuće likvidnosti	2,52	2,03	1,08
Pokazatelj financijske stabilnosti	0,97	1,09	1,10

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz bilance poduzeća, preuzeto sa: <https://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx> (posjećeno 26.8.2020.)

Vrijednost koeficijenta pokazatelja trenutne likvidnosti ne bi smijela biti niža od 0,1. Stoga, iz tablice se može vidjeti kako u 2017. i 2018. godini imamo „pozitivnu” vrijednost koeficijenta. To znači da je u poduzeću tada došlo do povećanja vrijednosti novca u banci i blagajni. Može se primijetiti i lagani pad koeficijenta kroz godine, tako da se u odnosu na 2017. godinu koeficijent u 2018. godini smanjio za 0,16, a u 2019. godini za 0,18 u odnosu na prethodnu 2018. godinu. Razlozi koji dovode do takvog smanjenja su smanjenje nova u banci i blagajni te povećanje kratkoročnih obveza.

Vrijednost koeficijenta pokazatelja ubrzane likvidnosti trebao bi biti 1 ili iznad 1. Iz tablice možemo vidjeti kako poduzeće u svim godinama ima poželjni koeficijent iznad 1, što znači da je poduzeće likvidno te da brzo stvara unovčivu imovinu. Najmanji koeficijent poduzeće ima u 2017. godini, a najveći u 2018. godini.

Vrijednost koeficijenta pokazatelja tekuće likvidnosti bi trebala biti veća od 2, što bi značilo da poduzeće treba imati dvostruko više kratkotrajne imovine od svojih kratkoročnih obveza kako bi bilo sposobno za podmirivanje dospjelih obveza. U tablici možemo vidjeti kako poduzeće ima koeficijent veći od dva u samo prve dvije godine, što znači da je tada bilo sposobno podmirivati svoje obveze u kratkom roku. U 2019. godini poduzeće bilježi znatni pad koeficijenta za čak 1,44 u odnosu na 2017. godinu kada je bio na vrhuncu.

Vrijednost koeficijenta financijske stabilnosti bi trebao biti manji od 1 što bi značilo da je tada poduzeće stabilnije i likvidnije. Iz tablice se može vidjeti kako poduzeće samo u 2017. godini ima poželjnu vrijednost, a u 2018. i 2019. godini nema, tj. vrijednosti koeficijenta su vrlo visoke što znači da poduzeće nije dovoljno likvidno i financijski stabilno.

Iz navedenog možemo zaključiti kako poduzeće ima zadovoljavajuće rezultate kada je u pitanju likvidnost poduzeća.

3.4.2. Pokazatelji ekonomičnosti

Tablica 10. Pokazatelji ekonomičnosti

	2017.	2018.	2019.
Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja	0,72	0,67	0,81
Pokazatelj ekonomičnosti poslovanja prodaje	0,70	0,64	0,63
Pokazatelj ekonomičnosti financiranja	0,43	1,79	0,53

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz bilance poduzeća, preuzeto sa: <https://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx> (posjećeno 26.8.2020.)

Koeficijenti pokazatelja ekonomičnosti bi trebali biti što veći. Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja u ovom poduzeću nisu zadovoljavajući. U 2018. godini vrijednost koeficijenta je 0,67, što je ujedno i najniži koeficijent u odnosu na ostale godine. U 2019. godini koeficijent iznosi 0,81, što predstavlja najveću vrijednost, tj. znači da je to povećanje uzrokovano povećanjem ukupnih prihoda.

Koeficijent pokazatelja ekonomičnosti poslovanja prodaje bi trebao biti što veći od 1. Kako možemo vidjeti iz tablice, ovo poduzeće ima isto loše koeficijente za ovaj pokazatelj. Svi navedeni koeficijenti imaju vrijednost manju od 1, što znači da su prihodi od prodaje proizvoda manji od rashoda.

Za koeficijent ekonomičnosti financiranja je također poželjno da bude što veći, odnosno da bude veći od 1. Koeficijent za ovo poduzeće je u 2017. godini najniži, a u 2018. godini jedino ostvaruje neke bolje rezultate. Koeficijent u 2018. godini iznosi 1,79 te ukazuje da su financijski prihodi veći od financijskih rashoda. U 2019. godini dolazi do ponovnog smanjenja koeficijenta. Smanjio se za 1,26 što znači da se smanjila ekonomičnost financiranja poduzeća.

Iz navedenog možemo zaključiti kako poduzeće nema zadovoljavajuće rezultate po pitanju ekonomičnosti, tj. nije poslovalo ekonomično.

3.4.3. Pokazatelji aktivnosti

Tablica 11. Pokazatelji aktivnosti

	2017.	2018.	2019.
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,05	0,05	0,05
Koeficijent obrta dugotrajne imovine	0,05	0,05	0,05
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	0,57	0,89	0,93
Koeficijent obrta potraživanja	1,95	1,30	1,68

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz bilance poduzeća, preuzeto sa: <https://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx> (posjećeno 26.8.2020.)

Za koeficijent obrta ukupne imovine poželjno je da bude što veći. Kao što možemo vidjeti iz priložene tablice, ovo poduzeće ima vrlo niske vrijednosti koeficijenta što baš i nije zadovoljavajuće. Vrijednost koeficijenta u sve tri godine je jednaka, što znači da je poduzeće u tim godinama na svaku uloženu kunu imovine ostvarila 0,05 kn prihoda.

Za koeficijent obrtaja dugotrajne imovine je također poželjno da vrijednost koeficijenta bude što veća. Za ovo poduzeće, situacija je ista kao i kod prethodnog koeficijenta. Vrijednosti koeficijenata za sve navedene godine je jednaka što znači da rezultat opet nije zadovoljavajući. To ujedno znači da je poduzeće na svaku uloženu kunu dugotrajne imovine ostvarilo 0,05 kn prihoda. Do smanjenja ovih koeficijenata najčešće dolazi zbog povećanja dugotrajne imovine.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine bi također trebao biti što veći. Vrijednost koeficijenta u 2017. godini iznosi 0,57 što je ujedno i najniža vrijednost za promatrano razdoblje. Najveću vrijednost koeficijenta poduzeće je ostvarilo u 2019. godini kada iznosi 0,93, što ni tada nije neka vrijednost za poduzeće. No, u odnosu na 2017. godinu, koeficijent se u 2019. godini povećao za 0,36 zbog povećanja vrijednosti ukupnih prihoda ali i smanjenja kratkotrajne imovine.

Također je poželjno da koeficijent obrta potraživanja bude što veći. On zapravo pokazuje koliko se novčanih jedinica prodaje ostvari uloženom kunom u potraživanje. U 2018. godini poduzeće je ostvarilo najnižu vrijednost ovog koeficijenta, dok je u 2017. ostvarilo najveću, što znači da su se poduzeću potraživanja 1,95 puta pretvorila u prihode od prodaje.

Iz navedenog možemo zaključiti kako je poduzeće u prva dva koeficijenta ostvarilo loše, tj. nezadovoljavajuće rezultate, dok u druga dva koeficijenta zadovoljavajuće, ali i dalje ne odlične.

3.4.4. Pokazatelji profitabilnosti

Tablica 12. Pokazatelji profitabilnosti

	2017.	2018.	2019.
Marža profita	-0,39	-0,49	-0,23
ROA	-0,02	-0,02	-0,01
ROE	-0,02	-0,03	-0,01

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz bilance poduzeća, preuzeto sa: <https://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx> (posjećeno 26.8.2020.)

Iz navedenog možemo zaključiti kako je poduzeće neprofitabilno. Svi pokazatelji profitabilnosti su negativni jer svi stavljaju u omjer neto dobit koja je u sve navedene tri godine negativna, odnosno poduzeće je poslovalo s gubitkom. ROA je koeficijent koji pokazuje koliko poduzeće ostvari neto dobiti na svaku uloženu kunu svoje imovine. ROE je koeficijent koji pokazuje koliko vlasnici poduzeća ostvaruju prihoda na svaku uloženu kunu kapitala.

4. ZAKLJUČAK

Temeljni cilj izrade ovog završnog rada bio je dobiti uvid u financijsku analizu i uspješnost poslovanja poduzeća Bluesun Hotels & Resorts. Analiza financijskih izvještaja potrebna je svakom poduzeću koje želi da se što bolje utvrdi poslovanje poduzeća. Glavni cilj financijskog izvještavanja bio bi dati sve informacije zainteresiranim skupinama o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja tog poduzeća. Na temelju godišnjih financijskih izvještaja i osnovnih grupa financijskih pokazatelja analiziralo se poslovanje poduzeća te njegove prednosti i nedostaci za razdoblje od 2017. do 2019. godine.

Što se tiče poslovanja poduzeća Bluesun Hotels & Resorts, može se reći da ekonomska slika poslovanja nije zadovoljavajuća. Uspješnost poslovanja računala se pomoću četiri osnovne skupine pokazatelja financijske uspješnosti poslovanja, a to su: pokazatelji likvidnosti, ekonomičnosti, aktivnosti te profitabilnosti. Također, koristila se i horizontalna i vertikalna analiza.

Sunce je zapravo jedna od vodećih turističkih grupa koja razvija hotele i resorte na iznimnim turističkim destinacijama u Hrvatskoj. Grupa se trenutno nalazi u ciklusu obnove te unaprjeđuje postojeću imovinu koja je niže kvalitete. Taj ciklus se itekako osjeti jer su financijski podaci poslovanja jako loši.

Analizirajući pokazatelje likvidnosti došlo se do zaključka da je poduzeće sposobno podmirivati svoje dospjele obveze te da postoji mogućnost zadovoljavanja hitnih potreba gotovinom. Svi prethodno navedeni pokazatelji ekonomičnosti dovode do vrlo loših rezultata i zaključka da poduzeće nije ekonomično. S pokazateljima aktivnosti je slična situacija, neki od pokazatelja su zadovoljavajući, neki ne, ali cjelokupna slika je i dalje nezadovoljavajuća. Pokazatelji profitabilnosti također imaju nezadovoljavajuće vrijednosti jer ovaj pokazatelj stavlja u omjer neto dobit poduzeća, a ovo poduzeće posljednjih godina ostvaruje stalne gubitke.

Iz svih prethodnih provedenih analiza, podataka i svega navedenog možemo zaključiti kako ovo poduzeće nije uspješno poslovalo prema određenim segmentima poslovanja. Glavni razlozi ovakvih loših rezultata leže u činjenici da se poduzeće trenutno nalazi u ciklusu obnove i unapređivanja svoje imovine, ali za daljnje učinkovito i uspješno poslovanje potrebno je uložiti još puno truda i vremena.

LITERATURA

Knjige, članci, skripte:

1. Bartulović, M. (2013) : Regulatorni okvir za financijsko izvještavanje.
2. Belak, V. (1995) : Menadžersko računovodstvo, *RRiF plus*, Zagreb, str. 19.
3. Belak, V. (1995) : Menadžersko računovodstvo, *RRiF*, Zagreb, str. 62.
4. Dropulić, I. (2011) : Menadžersko računovodstvo I, nastavni materijali, Sveučilište u Splitu, Split, str.24.
5. Dropulić, I. (2015) : Menadžersko računovodstvo I , skripta za vježbe, Split.
6. Perkušić, D. (2016) : Osnove računovodstva, Sveučilište u Splitu, Split, str.88.
7. Smith, J. L., Keith, R. M., Stephens, W. L. (1988) : Financial Accounting, McGraw- Hill, p.656.
8. Šarlija, N. (2009) : Financijska analiza, op.cit.,str. 2 .
9. Vidučić, LJ. (2012) : Financijski menadžment, *RRiF plus*, Zagreb, str. 374.
10. Vidučić, Lj., Pepur, S., Šarić-Šimić, M. (2015) : Financijski menadžment, *RRiF – plus*, Zagreb, str.427.
11. Žager, K., Žager, L. (1999) : Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 81.
12. Žager, K., Žager, L. (1999) : Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 87.
13. Žager, K., Sačer, I., Sever, S., Žager, L.(2008) : Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.248.

Web izvori:

1. Alpha capitalis (2020)., preuzeto sa: <https://alphacapitalis.com/glossary/izvjestaj-o-ostaloj-sveobuhvatnoj-dobiti/> (posjećeno 22.8.2020).
2. Bluesun Hotels & Resorts (2020)., preuzeto sa: <https://www.bluesunhotels.com/> (posjećeno 24.8.2020).
3. Financijski pokazatelji poduzeća, preuzeto sa: <https://www.bluesunhotels.com/financijska-izvjesca.aspx> (posjećeno 26.8.2020).
4. Financijski pokazatelji (2013)., preuzeto sa: http://www.efos.unios.hr/financiranje-poduzetnickog-pothvata/wp-content/uploads/sites/224/2013/04/8_financijski-pokazatelji.pdf (posjećeno 26.8.2020).

5. Narodne novine (2019)., preuzeto sa: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2015_07_78_1493.html (posjećeno 21.8.2020).
6. Odluka o objavljivanju HSFI, (2015)., preuzeto sa: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html (posjećeno 22.8.2020).
7. Vukoja, B. : Primjena analize financijskih izvješća pomoću ključnih financijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka, preuzeto sa <http://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-financijskih-izvjestaja-pomocu-kljucnih-financijskih-pokazatelja.pdf> (posjećeno 22.8.2020).

POPIS TABLICA

Tablica 1. Razvrstavanje poduzetnika prema navedenim kriterijima.....	7
Tablica 2. Shematski prikaz bilance.....	9
Tablica 3. Prikaz bilance poduzeća Bluesun Hotels & Resorts za razdoblje od 2017. do 2019. godine.....	19
Tablica 4. Prikaz horizontalne analize bilance poduzeća Bluesun Hotels & Resorts za razdoblje od 2017. do 2019. godine (apsolutna i relativna razlika).....	21
Tablica 5. Prikaz vertikalne analize bilance poduzeća Bluesun Hotels & Resorts za razdoblje od 2017. do 2019. godine.....	23
Tablica 6. Prikaz računa dobiti i gubitka za poduzeće Bluesun Hotels & Resorts za razdoblje od 2017. do 2019. godine.....	26
Tablica 7. Prikaz horizontalne analize računa dobiti i gubitka za poduzeće Bluesun Hotels & Resorts za razdoblje 2017. do 2019. godine (apsolutna i relativna razlika).....	27
Tablica 8. Prikaz vertikalne analize računa dobiti i gubitka za poduzeće Bluesun Hotels & Resorts za razdoblje od 2017. do 2019. godine.....	28
Tablica 9. Pokazatelji likvidnosti.....	30
Tablica 10. Pokazatelji ekonomičnosti.....	31
Tablica 11. Pokazatelji aktivnosti.....	32
Tablica 12. Pokazatelji profitabilnosti.....	34

SAŽETAK

Analiza financijskih izvještaja kroz godine služi kako bi se što bolje definiralo poslovanje nekog poduzeća.

Upravo iz tog razloga cilj ovog završnog rada bio je analizirati i ocijeniti uspješnost poslovanja poduzeća Bluesun Hotels & Resorts. Koristeći godišnja financijska izvješća (bilancu i račun dobiti i gubitka kao reprezentativna izvješća) te razne tehnike i analize došlo se do zaključka da ovo poduzeće nije poslovalo uspješno u promatranom vremenskom razdoblju.

Za buduće poslovanje, kao i za podizanje razine uspješnosti poslovanja, ovo poduzeće treba uložiti još puno truda i vremena te puno nove uspješne radne snage.

Ključne riječi: poduzeće, financijska analiza, pokazatelji uspješnosti poslovanja.

SUMMARY

The analysis of financial statements over the years serves to better define the business of a company.

This research aimed to analyze and evaluate the efficacy of *Bluesun Hotels & Resorts*' business performance. By using annual financial reports (balance sheet and profit and loss account were used as representative reports), different techniques, and various analyses we have concluded that this company did not operate successfully during the observed time frame.

For future operations, as well as for raising the level of business success, this company needs to invest a lot of time, effort, and fresh and thriving manpower into its business.

Key words: company, financial analysis, business performance indicators.